

TOIMINTASUUNNITELMA VUODELLE 2023

Lapin sosiaali- ja
terveysturvayhdistys ry

1. YHDISTYKSEN TEHTÄVÄ

Yhdistyksen tarkoituksena on edistää kansalaisten hyvinvointiin tähtäävää sosiaali- ja terveyspolitiikkaa erityisesti aluenäkökohdat huomioon ottaen. Yhdistys toimii tasa-arvoisuuden ja sosiaalisten perusoikeuksien toteuttamiseksi ja kansalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisäämiseksi, yhdistysten toiminnan edistämiseksi, toimeentuloturvan sekä sosiaali- ja terveyspalvelujen kehittämiseksi ja syrjäytymisen ja huono-osaisuuden vähentämiseksi. Yhdistyksen toimintamuotoja ovat tiedotus- ja vaikuttamistyö sekä koulutus- ja julkaisutoiminta. Yhdistyksen ydintehtävät on tiivistetty sloganiksi ”Tietoa, Vaikuttamista, Yhteistyötä”. Yhdistys toimii alueellisella, maakunnallisella ja valtakunnallisella tasolla.

KUVIO 1. Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistyksen ydintehtävät ja toimintakenttä.

TIETOA

Vahvistamme lappilaisten järjestöjen yhteiskunnallista asemaa ja toimintaedellytyksiä kokoamalla, tuottamalla ja välittämällä järjestökenttää sekä lappilaisten hyvinvointia ja tarpeita koskevaa tietoa.

VAIKUTTAMISTA

Edistämme Lapissa asuvien hyvinvointiin tähtäävää sosiaali- ja terveyspolitiikkaa.

YHTEISTYÖTÄ

Luomme mahdollisuuksia avoimeen sektorirajat ylittävään yhteistyöhön lappilaisten hyvinvoinnin edistämiseksi.

2. YHDISTYKSEN HALLINTO JA RESURSSIT

Yhdistyksen hallituksessa on kahdeksan varsinaista jäsentä ja kolme varajäsentä. Lisäksi puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valitaan joka toinen vuosi. Hallitus kokoontuu säännöllisesti, keskimäärin kahdeksan kertaa vuodessa. Sääntömääräinen vuosikokous järjestetään maaliskuun loppuun mennessä.

Hallituksen jäsenistä on koottu työvaliokunta ja koulutustyöryhmä. Työvaliokunnan tehtävänä on valmistella hallituksen määrittämiä asioita tai käyttää päätäntävaltaa hallituksen sille delegoimissa tehtävissä. Koulutustyöryhmän tehtävänä on suunnitella Sosiaalijatsien ja Syyspäivien ohjelma sekä muita koulutuksia ja tapahtumia.

Tarvittaessa hyödynnetään hallituksen jäsenten ja muiden yhteistyökumppaneiden osaamista toimintaa tukevissa sparrausryhmissä.

Yhdistyksen toiminnanjohtaja toimii Lapin maakunnallisen järjestöneuvottelukunnan sekä sen alaisen työvaliokunnan sihteerinä.

Yhdistyksessä työskentelevä henkilöstö 2023:

toiminnanjohtaja	Hallinto 50 % ja perustoiminta 50 %
järjestökoordinaattori	Perustoiminta (järjestörakenne)
järjestötyöntekijä 60%	Perustoiminta (järjestörakenne)
verkostoluotsi	Lähellä.fi
tekninen asiantuntija	Lähellä.fi
järjestöasiantuntija	Järjestöjen sotemuutostuki
hankekoordinaattori	VASA 2 osahanke
Järjestöavustaja	Paikka auki ohjelma

Yhdistys tarjoaa harjoittelumahdollisuuksia ja opinnäytetyöaiheita erityisesti ammattikorkeakoulu- ja yliopisto-opiskelijoille.

Yhdistyksellä on käytössään vuokratut toimitilat Asunto-osakeyhtiö Laurassa, Kansankatu 13 A 28.

Jäsenyhdistykset voivat käyttää yhdistyksen neuvottelutilaa kokoustilana maksutta. Myös videoneuvottelulaitteisto on jäsenyhdistysten käytössä.

3. LAPIN SOSIAALI- JA TERVEYSTURVAYHDISTYKSEN TOIMINTA

Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry tehtävänä on vahvistaa Lapissa toimivien järjestöjen toimintaedellytyksiä ja tukea yhteistyötä. Yhdistys lisää järjestökentän monimuotoista vuorovaikutusta julkisen sektorin kanssa sekä edistää alalla toimivien keskinäistä vuorovaikutusta. Vuorovaikutus julkisen sektorin kanssa konkretisoituu yhteistyönä Lapin liiton, Lapin hyvinvointialueen, Lapin aluehallintoviraston, Lapin kuntien sekä sosiaali- ja terveysalan oppilaitosten kanssa. Yhdistys tiivistää sopimuksellista yhteistyötä kumppanuuskuntien, järjestökeskusten, järjestöjen ja oppilaitosten kanssa.

Yhdistys tuottaa tietoa ja lisää osaamista järjestämällä alueellisia, maakunnallisia ja kansallisia koulutuksia. Yhdistyksen perinteiset syyspäivät järjestetään 14.- 15.9.2023 Pyhällä. Syyspäivien järjestäminen irrotetaan vuonna 2023 STEA-rahoituksesta ja ne järjestetään yhdistyksen omana

toimintana. Yhdistyksen verkostoitumis- ja arviointitapahtuma Sosiaalijatsit järjestetään 27.-29.1.2023 parin vuoden tauon jälkeen teemalla ”Toiminnan ennakointi muuttuneessa toimintaympäristössä”.

Järjestöfoorumi järjestetään syksyllä yhteistyössä Lapin maakunnallisen järjestöneuvottelukunnan kanssa. Järjestöfoorumin jälkeisenä päivänä järjestetään yhdistystapaaminen. Muita koulutuksia ja tapahtumia järjestetään tarpeen mukaan.

Vuonna 2023 tehostetaan jäsenhankintaa ja erityisesti yhteisöjäsenien hankintaa vahvistamaan mandaattia toimia järjestöjen edustajana eri yhteyksissä. Lisätään jäsenille kohdistettua viestintää ja toimintaa.

Yhdistys nimeää sosiaali- ja terveysalalla ansioituneen henkilön tai yhteisön vuoden Kellokkaaksi Lapin sosiaali- ja terveysturvan syyspäivillä.

Yhdistyksen toiminta rahoitetaan STEA:n avustuksilla. Yhdistyksen perustoiminta, järjestö rakenne, saa STEA:n Ak-rahoitusta. Lähellä.fi -verkkopalvelun koordinointi ja laajennus valtakunnalliseksi toiminnaksi rahoitetaan myös STEA:n Ak-avustuksella. Lisäksi vuosille 2023–2025 STEA on myöntänyt Lähellä.fi verkkopalvelun kehittämiseen investointiavustusta. Yhdistys on saanut myös rahoitusta vuodelle 2023 Paikka auki -hankkeessa.

Yhdistys osallistuu aktiivisesti yhteistyön kehittämiseen muiden sosiaali- ja terveysturvayhdistysten kanssa. Yhdistyksen puheenjohtaja toimii sosiaali- ja terveysturvayhdistysten neuvottelukunnan (SOTUNET) puheenjohtajana. Yhdistys osallistuu mahdollisuuksien mukaan mahdollisesti järjestettävälle opintomatkalta muiden sosiaali- ja terveysturvayhdistysten kanssa. Maakunnallisten verkostojärjestöjen toimintoja ja keskinäistä yhteistyötä tuetaan verkostojärjestöjen neuvottelukunnassa.

SOSTEn ja maakuntien sosiaali- ja terveysturvayhdistysten yhteisen Järjestöjen sotemuutostuki -hankekokonaisuuden 2021–2023 tavoitteena on tukea järjestöjä sotemuutoksessa. Yhdistyksen alaisuudessa toimivan järjestöasiantuntijan toimialueena on Pohjois-Suomen YTA-alueella toimivat Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Lapin ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueet. Lisätietoa: www.soste.fi/jarjestojen-sote-muutostuki/

Sopimuksellista yhteistyötä tiivistetään hyvinvointialueen, kumppanuuskuntien, järjestöjen ja oppilaitosten kanssa. Jatkamme vuorovaikutuksellista yhteistyötä STEA:n, ministeriöiden, Lapin AVI:n, Lapin liiton, ELY:n, sekä SOTE-hankkeiden kanssa.

3.1 YHDISTYKSEN PERUSTOIMINTA / LAPIN JÄRJESTÖRAKENNE

Lapin järjestö rakenne on maakunnallinen toimijaverkosto, jota koordinoimalla ja kehittämällä Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys edistää järjestöjen osallisuutta, yhteistyötä ja järjestölähtöistä tiedontuotantoa Lapissa. Verkostojen kautta yhdistys kokoaa Lapin järjestötoimijoita maakunnalliseen sosiaali- ja terveysalan vaikuttamis- ja kehittämistyöhön.

Toiminnan vuosittaiset painopisteet määritetään toimintaympäristön muutoksia ja järjestöjen tarpeita analysoivan tarvekartoituksen ja toimijoiden suorien tukipyyntöjen pohjalta. Päämääränä on vastata lappilaisten järjestöjen ja yhdistysten ajankohtaisiin tarpeisiin.

Vuoden 2023 painopisteitä ovat

- 1. Vaikuttamista ja verkostoyhteistyötä järjestöjen yhteistyö- ja osallisuusmahdollisuuksien lisäämiseksi ja roolin löytämiseksi hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyötahona**

- Vahvistamme järjestöjen yhteistyötä hyvinvointialueen ja kuntien kanssa
- Tuemme järjestöjen toimintaedellytyksiä ja vahvistamme järjestöjen keskinäistä yhteistyötä ja vuoropuhelua säännöllisellä verkostotyöllä ja maakunnallisilla yhteistyörakenteilla

2. Järjestötoiminnan näkyväksi tekemistä

- Lähellä.fi verkkopalvelun käyttöönottamisen ja käytön tukeminen
- Säännöllinen tiedottaminen, osallistuminen, kohtaaminen
- Oppilaitosyhteistyöllä vahvistetaan järjestöjen tunnettavuutta
- Yhdistyksen omien nettisivujen tekeminen ja ajan tasalla pitäminen
- Viestintä- ja tiedontuotannon verkostojen koordinointi

Järjestötiedon välittämisen keskeisenä kanavana on toiminut aikaisemmin Lappilaiset.fi -verkkopalvelu. Tieto on keskeinen vaikuttamisen väline, jolla tehdään näkyväksi järjestöjen merkitys kansalaisten hyvinvoinnissa. Tiedolla vaikuttaminen mahdollistaa järjestöjen yhteiskuntapoliittisen toimijuuden yhteistyörakenteissa ja julkisessa keskustelussa.

Lappilaiset.fi -verkkopalvelu kehitettiin osana valtakunnallista Toimeksi.fi -verkkopalvelua. Vuonna 2022 Toimeksi.fi -verkosto muuttui valtakunnalliseksi Lähellä.fi -palveluksi, jonka tarkoituksena on yhdistää aikaisemmat aluepalvelut yhdeksi palveluksi. Osana pysyväistoimintaa yhdistys koordinoi, ylläpitää ja kehittää Lähellä.fi -verkkopalvelua yhteistyössä palveluun liittyvän valtakunnallisen verkoston kanssa. Vanha Lappilaiset.fi -sivusto toimii siihen asti, kunnes uusi palvelu toimii ja yhdistykset ovat siirtyneet uuden palvelun käyttäjiksi, kuitenkin niin, että palvelu lakkaa toimimasta viimeistään vuoden 2023 alkupuolella. Tällöin viimeistään myös Lapin sotuyhdistyksen tulee järjestää uudet nettisivut omaan käyttöön, koska uudessa palvelussa ei ole enää alueellisia sivuja siten kuin entisessä Toimeksi.fi -palvelussa.

3.2 LÄHELLÄ.FI -VERKOSTO

Lähellä.fi -verkkopalvelukokonaisuus on perustettu tekemään näkyvämmäksi kansalaistoiminnan parissa toimivien järjestöjen, yhdistysten, yhteisöjen, seurakuntien, hyvinvointialueiden, kuntien ja kaupunkien sekä ei-kaupallisten yritysten toimintaa, vapaaehtoistyötä ja kehittämistoimintaa. Verkkopalvelukokonaisuutta toteuttaa Lähellä.fi-verkosto.

Lähellä.fi-verkostoon kuuluu seuraavat järjestöt:

- Artteli-kumppanuusyhdistys ry, Pirkanmaa
- Hyte ry, Uusimaa
- Hämeen Setlementti ry
- Kainuun sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry
- Kosti ry, Keski-Pohjanmaa
- Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry
- Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry
- Pohjois-Karjalan Sosiaaliturvayhdistys

- Pohjois-Pohjanmaan sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry
- Pohjois-Savon sosiaaliturvayhdistys ry
- Kymen-Karjalan sosiaali- ja terveysturva ry, Kaakkois-Suomi
- Jyränkölän Setlementti ry, Päijät-Häme
- Pohjanmaan Yhdistykset ry
- Vuolle Setlementti ry, Pohjois-Pohjanmaa
- Yhteisöjen yhdistys ry, Etelä-Pohjanmaa

Vuonna 2023 verkostoon liittyy mahdollisesti uusia toimijoita Lapista, Satakunnasta, Varsinais-Suomesta ja Etelä-Savosta.

Vuoden 2023 painopisteitä ovat

- Toimintaa laajennetaan uusille alueille myös julkisen sektorin yhteistyön kautta
- Toiminnassa painottuu julkinen sektori, koska hyvinvointialueyhteistyö konkretisoituu heidän digitaalisten palvelutarjottimien valmistuessa
- Rajapintayhteistyön kehittäminen Digi- ja väestötietoviraston kanssa. Tavoitteena on saada järjestötieto siirtymään Lähellä.fi:stä Palvelutietovarantoon. Tällöin järjestöjen ei tarvitsisi rekisteröityä Palvelutietovarantoon erikseen.
- Järjestötiedon saatavuutta parannetaan myös rakentamalla syöte- ja leijukemahdollisuus, joiden avulla tietoa voi siirtää toisiin alustoihin ilman erillisen rajapintayhteyden rakentamista
- Tärkeitä teknisen kehittämisen kohteita ovat myös kieliversioiden lisääminen järjestelmään (ruotsi ja englanti), tiedonsyöttäjän sisällönhallintatyökalujen parantaminen ja saavutettavuusauditointi.
- Vuoden aikana verkkopalvelukokonaisuuteen tulee uutena osiona ammattilaisosio, jossa voi ilmoittaa järjestöille ja julkiselle sektorille tarkoitettua tietoa.

3.3 JÄRJESTÖJEN SOTE-MUUTOSTUKI

Järjestöjen sote-muutostuki jatkaa vuonna 2023 työtään järjestöjen tukemiseksi hyvinvointialueiden ja kuntien kumppaneina. Työntekijänä sote-muutostuessa on yksi järjestöasiantuntija (1htv). Työ kohdistuu Lapin lisäksi Pohjois-Pohjanmaan, Kainuun ja Keski-Pohjanmaan hyvinvointialueille.

Vuoden 2023 painopisteitä ovat

1. Järjestöjen rooli ja toimijaverkostot kuntien ja maakuntien hyvinvointialueiden kumppanina kansalaisten sosiaalisen hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi ovat vakiintuneet:

- Valtakunnallisella ja paikallisella järjestökentällä on tietoa ja valmiutta yhteistyöhön
- Hyvinvointialueet ja kunnat tunnistavat järjestöt mahdollisiksi kumppaneiksi ja löytävät kanavat kumppanuudelle
- Järjestöjen sopimuskäytännöt sekä toimintaedellytykset kuten toiminta-avustukset ja toimitilat ovat vakiintuneet
- Järjestöt ovat sisällä hyvinvointialueiden ja kuntien strategioissa

2. Järjestötoiminnan merkitys sote-palvelutuotannon ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen liittymäpinnoilla on selkiytynyt:

- Julkistoimijat tuntevat järjestötoiminnan sisällön ja erityisosaamisen uudistuvassa sotessa ja hytetu-yhdyspinnassa
- Järjestöt ovat toimijoina mukana sote-keskusten palvelupoluissa
- Järjestöjen toimintojen ja palveluketjujen suunnittelua sekä kuvaamista on edistetty hytetu:ssa ja sotessa

3: Hankkeen myötä järjestöjen tietojohdantamista ja näkyväksi tekemistä on vahvistettu tukemalla kansallisen tietopohjan yhdenmukaistamista

- On vastattu sote-uudistuksen synnyttämiin ajankohtaisiin tiedontarpeisiin
- On vahvistettu järjestöjen valmiutta toimia tietojohdetussa ympäristössä
- Järjestöjen ja julkistoimijoiden yhteistoiminnasta on olemassa ajantasaista tilannekuvaa

Vuonna 2023 työskentelyn painopiste siirtyy tavoitteesta 1 tavoitteisiin 2 ja 3, koska alatavoitteita on vuoden 2022 aikana jo saavutettu. Kohderyhminä Järjestöjen sote-muutostuella ovat alueelliset järjestöt, alueelliset viranomaiset ja päättäjät, valtakunnalliset järjestöt sekä valtakunnalliset viranomaiset ja päättäjät. Kohderyhmien edustajia on tarkoitus tavoittaa vuonna 2023 yhteensä noin 400 henkilöä. Työtä painotetaan sellaisille alueille ja niihin rakenteisiin, joihin kulloinkin tukea eniten tarvitaan. Tämä on tärkeää, jotta jokaisella alueella järjestöillä on tasavertaiset mahdollisuudet toimia hyvinvointialueiden kumppaneina, ja jotta sote-uudistuksen jälkeenkin jokaiselle löytyy joku, joka tukee, välittää ja edistää hyvää oloa arjessa.

3.4 VASA 2 – VAHVA SOTE LAPIN HYVINVOINTIALUEELLE

Vasa 2 jatkaa loppuvuonna 2022 aloittanutta VASA – vahva sote Lapin hyvinvointialueelle -hanketta. Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry painottaa hankkeen osatoteuttajana järjestöjen ja kokemustoimijoiden osallistumista verkostotyöhön toimintamallien käyttöönoton suunnittelussa, toteuttamisessa sekä juurruttamisessa. Yhdistys edistää toiminnallaan Arjen turvaa -toimintamallin mukaista resurssitehokasta verkostotyötä Hoito syytteen sijaan-, Ankkuri-, MARAK- ja hyvinvointilähete-toimintamallien käyttöönoton etenemisessä Lapin alueella, kartoittaen ja huomioiden alueella olemassa olevat resurssit sekä toimivat yhteistyörakenteet. Hankekoordinaattori osallistuu aktiivisesti hankkeen verkostoihin tuoden esiin järjestönäkökulmaa sekä kutsuu kehittämistyöhön mukaan muita alueiden järjestökentän toimijoita. Hankekoordinaattori kokoaa järjestötoimijoiden ääntä yhteen ja tuottaa koottua järjestönäkökulmaa hankkeen tarpeisiin. Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistys ry tekee osaltaan yhteistyötä SámiSoster ry:n kanssa saamelaiden kotiseutualueella tehtävästä toimintamallien käyttöönoton suunnittelu- ja jalkauttamistyöstä. Vuosittaiset painopisteet jatkossa selkiytyvät hankkeen aloittaessa.

3.5 PAIKKA AUKI AVUSTUSOHJELMA

Paikka auki on sosiaali- ja terveysministeriön (STM) avustusohjelma, jonka tarkoituksena on edistää vaikeasti työllistyvien henkilöiden työllistymistä tarjoamalla työpaikkoja sosiaali- ja terveystalouden järjestöissä. Avustukset myöntää sosiaali- ja terveysministeriö (STM) ja niitä hallinnoi ministeriön yhteydessä toimiva itsenäinen valtionapuviranomainen sosiaali- ja terveysjärjestöjen avustuskeskus (STEA). Ohjelman kautta

hakuun tulleita työpaikkoja voivat hakea osatyökykyiset (ilman ikärajaa), sekä työttömät alle 30-vuotiaat nuoret aikuiset.

STEA ehdotti STM:lle, että se myöntäisi Lapin sosiaali- ja terveysturvayhdistykselle sen hakeman määrärahan täysimääräisenä vuodelle 2023. Palkattava henkilö voi olla joko alle 30-vuotias, tai osatyökykyinen henkilö. Työtehtävät suunnitellaan tarkemmin palkattavan henkilön osaaminen ja toiveet huomioiden. Henkilö palkataan maaliskuussa. Palkatulle henkilölle järjestetään yhdistyksen puolesta ohjausta ja tukea hakemuksen suunnitelman mukaisesti.

3.6 MUU TOIMINTA

Koordinoimme seuraavia verkostoja:

- Lapin kokemusosaamisen -yhteistyöverkosto
- Lapin aluetoimijoiden verkosto
- Lapin maakunnallinen tiedontuotannon verkosto
- Lapin järjestöjen viestintäverkosto
- Lähellä.fi -verkosto
- Järjestöjen työllisyysverkosto (mahdollisesti tilapäisesti JOKOS 1 -2 -hankkeiden välisen ajan)

Olemme mukana mm. seuraavissa verkostoissa:

- SOTUNET
- Lapin järjestöneuvottelukunta ja työvaliokunta
- Lapin turvallisuusjohtajat
- Lapin nuorisojärjestöjen verkosto
- Itä-Lapin hyvinvointityöryhmä
- Lapin kokemustoimintaverkoston ohjausryhmä, puheenjohtajana v. 2023
- Elämänkaariverkostot (ikäihmiset, lapset/nuoret/perheet ja työikäiset)
- Järjestöjen sote-muutostuen ohjausryhmä
- Järjestöjen sote-muutostuen alueellinen johtoryhmä

Olemassa olevien verkostojen lisäksi kootaan tarvittaessa asiantuntijatyöryhmiä kehittämään ja sparraamaan toimintaan liittyviä sisältöjä.

Tarpeen mukaan kutsutaan koolle muita toimijoita, kuten kuntien järjestöyhdyshenkilöt.

4. YHDISTYKSEN VUOSIKELLO 2023

Ajankohta	Tapahtuma	Paikka	Toteuttajat / kohderyhmä
1/2023	Tarkennetut toimintasuunnitelmat ja talousarviot STEA:lle 13.1.2023 mennessä		Yhdistys/toiminnanjohtaja
27.-29.1.2023	Sosiaalijatsit 2023		Yhdistys ja hallitus
31.1.	Vapaaehtoistyön Pestuumarkkinat Lapin AMK		yhdistys, Lapin AMK
1-2/2023	Uutiskirje 1/2023		yhdistys
3/2022	Toimintakertomus 2022 Toimintasuunnitelma 2023 Tilinpäätös ja tilintarkastus Vuosikokous 27.3.2023.?		Yhdistys kirjanpitäjä, tilintarkastaja
4/2022	Henkilöstön kehittämispäivä		Henkilöstö
5/2022	Vuosiselvitykset STEA:lle		Yhdistys
5/6.2023	Lähellä.fi kehittämispäivä		Lähellä.fi -koordinaatio / Lähellä.fi -asiantuntijaryhmä ja johtoryhmä
6/2022	Uutiskirje 2/2023		Henkilöstö
9/2023	STEA rahoitushakemukset		yhdistys
9/2022	Uutiskirje 3		Henkilöstö
9/2022	Pestuumarkkinat	Rovaniemi	Yhdistys, muut järjestöt, Lapin AMK:n ja Lapin yliopiston opiskelijat
14.-15.9.2022	Syyspäivät	Pelkosenniemi	Yhdistys, kuntien, maakunnan ja valtion sekä järjestöjen luottamushenkilöt ja työntekijät
10/2022	Yhdistyksen kehittämispäivät		Työntekijät ja hallitus
11/2022	Järjestöfoorumi ja järjestöpäivä		Yhdistys, järjestöneuvottelukunta/järjestöt, julkinen sektori, kansalaiset, työntekijät, opiskelijat
11/2022	Toimintasuunnitelma ja talousarvio		Yhdistys
12/2022	Uutiskirje 4		Henkilöstö